

Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse õendusteenuse rahastamise lepingu üldtingimused

1. Üldsätted

- 1.1. Tervishoiuteenuse osutaja osutab väljaspool kodu ööpäevaringselt osutataval üldhooldusteenusel (edaspidi *üldhooldekodus*) olevatele kindlustatud isikutele õendusteenust, tagades õigusaktides ja lepingus kokkulepitud teenuse kättesaadavuse ja kvaliteedi tingimuste täitmise.
- 1.2. Haigekassa võtab kindlustatud isikutelt (edaspidi *isik*) üle kohustuse maksta tasu talle osutatud õendusteenuse eest, mis on kantud ravikindlustuse seaduse (edaspidi *RaKS*) § 30 lõike 1 alusel Vabariigi Valitsuse kehtestatud "Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetellu" (edaspidi *tervishoiuteenuste loetelu*), vastavalt lepingus ja õigusaktides sätestatule juhul, kui isik on kantud haigekassa andmekogusse ja tal on kehtiv kindlustuskaitse.
- 1.3. Tervishoiuteenuse osutajal ei ole õigus nõuda, et isik osaleks tervishoiuteenuste loetellu kantud ja meditsiinilisel näidustusel osutatud teenuse eest tasumisel muul viisil, kui RaKS 3. peatüki 6. jaos sätestatud alustel ja tingimustel.

2. Kindlustatud isikutelt Haigekassa poolt ülevõetavate kohustuste summa ja selle piires osutatava teenuse maht

- 2.1. Haigekassa poolt ülevõetavate kohustuste kogusumma kalendriaastas lepitakse kokku lepingu rahalises lisas (lisa 3).
- 2.2. Teenuste maksimaalne maht kalendriaastas on Haigekassa ja Tervishoiuteenuse osutaja poolt kokkulepitud väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse pakkuja tegevusloal kalendriaasta esimese kuupäeva seisuga nimetatud maksimaalne isikute arv, kellele on lubatud samal ajal teenust osutada (edaspidi *voodite arv*), tegevuskohtade kaupa.
- 2.3. Lepingu kehtivuse ajal lepivad Haigekassa ja Tervishoiuteenuse osutaja hiljemalt 15. jaanuariks kokku lepingu jooksva aasta rahalises lisas, lähtudes punktis 2.2. toodust.

3. Õendusteenuse kättesaadavuse tagamise tingimused

- 3.1. Tervishoiuteenuse osutaja kohustub:
  - 3.1.1. tagama üldhooldekodus olevatele isikutele õendusteenuse kättesaadavuse arvestusega, et 40 üldhooldekodus olevale isikule osutatava õendusteenuse maht on 40 tundi nädalas;
  - 3.1.2. tagama koostöö üldhooldekodus olevate isikute ravi koordineeriva arstiga;
  - 3.1.3. avaldama õendusteenuse osutamise kellaajad ja teenust osutava õe kontaktandmed teenuse osutamise kohas nähtaval kohal;
  - 3.1.4. juhul, kui üldhooldusteenuse pakkuja ei ole ise Tervishoiuteenuse osutaja, tagama üldhooldekodus olevatele isikutele õendusteenuse kättesaadavuse üldhooldusteenuse pakkujaga kooskõlastatud graafiku alusel;
  - 3.1.5. koostama õe töögraafiku selliselt, et mitme üldhooldusteenuse pakkuja või ühe pakkuja mitme tegevuskoha teenindamisel ühe ja sama õe poolt tema tööajad erinevates tegevuskohtades ei kattu;
  - 3.1.6. korraldama õe ajutisel äraolekul tema asendamise;
  - 3.1.7. teostama üldhooldekodu elanike vaksineerimist vastavalt õigusaktidele.
- 3.2. Haigekassa avaldab oma kodulehel Tervishoiuteenuse osutaja kontaktandmed.

4. Õendusteenuse kvaliteedi tagamise tingimused

4.1. Õendusteenuse kvaliteedi tagamiseks Tervishoiuteenuse osutaja kohustub:

- 4.1.1. tagama patsiendile õendusteenuse osutamise, lähtudes headest kliinilistest tavadest ning kasutades talle kättesaadavaid uuringumeetodeid, mis on patsiendi tervist enim säästvad, kulutõhusad ning mille osutamiseks on saadud nõusolek. Õigusaktides sätestatud juhtudel peab olema patsiendi või patsiendi seadusliku esindaja nõusolek kirjalikus vormis;
  - 4.1.2. tagama, et teenust osutavad selleks vajalikku pädevust omavad spetsialistid või suunama patsiendi edasi arsti vastuvõtule;
  - 4.1.3. teavitama (suuliselt ja/või kirjalikult) patsienti ja/või patsiendi lähedast teenuse olemusest ja otstarbest, soovitud tulemustest, teenuse osutamisega kaasnevatest ohtudest, kõrvalmõjudest ja tagajärgedest, teistest võimalikest teenustest ning olulistest tugiteenustest ja järeltegevustest;
  - 4.1.4. tagama patsiendi ja/või patsiendi lähedase nõustamise tervisekäitumise ja/või elukorralduse osas eeldatud ravitulemuse saavutamiseks, soovitama tõendus põhiseid tervist edendavaid ja haigust ennetavaid tegevusi (sh vaksineerimine);
  - 4.1.5. tagama vastavalt õigusaktidele osutatud teenuse dokumenteerimise taasesitamist ja kasutamist võimaldaval kujul;
  - 4.1.6. edastama andmed ja informatsiooni teenuse osutamise kohta õigusaktides sätestatud tingimustel ja tähtaegadel haigekassa andmekogusse, tervishoiuteenuste korraldamise seaduse 5¹ peatükis nimetatud tervise infosüsteemi (edaspidi *TIS*) ja teistesse riigi infosüsteemi kuuluvatesse andmekogudesse;
- 4.2. Teenuste kvaliteedi arendamise eesmärgil Haigekassa:
- 4.2.1. toetab koostöös ravijuhendite nõukojaga Eesti oludele vastavate ravijuhendite väljatöötamist ja tagab ravi-, tegevus- ja patsiendijuhendite kättesaadavuse portaali www.ravijuhend.ee kaudu;
  - 4.2.2. teavitab teenuse osutajaid aegsasti toimuvatest tervisesüsteemi ja teenuste arendamise tegevustest;
- 4.3. Haigekassal on õigus hinnata osutatud teenuse kvaliteeti ning teenuse sisu, kasutades selleks haigekassa andmekogu või TIS-i andmeid, Tervishoiuteenuse osutaja esitatud andmeid ja muid teenuse osutamist tõendavaid dokumente, samuti tellida auditeid ning avaldada nende kokkuvõtted.
- 4.4. Teenuse kvaliteedi hindamisel Tervishoiuteenuse osutaja:
- 4.4.1. võimaldab kogu lepinguperioodi jooksul, kuid mitte kauem kui seadusest tulenev dokumentide säilitamise tähtaeg, Haigekassale juurdepääsu isikutele osutatud teenuste andmetele või ravidokumentidele, sh tagades, et vajalikud ravidokumentid on esitatud TISi ja seadustest tulenevate nõuete korral muudesse andmekogudesse. Juurdepääsu andmise või dokumentide esitamise aluseks on Haigekassa kirjalik taotlus, milles on esitatud viide seadusest tulenevale õiguslikule alusele, eesmärk, soovitud andmete kirjeldus, andmete kasutamise periood, kasutajad, andmete saamise viis ning tulemustest teavitamise info;
  - 4.4.2. osaleb Haigekassa korraldatud vastavushindamise (näiteks ravikindlustushüvitiste dokumentide kontroll, audit) puhul eeltoodud tegevustega seotud aruteludel, annab kirjalikku tagasisidet 30 päeva jooksul pärast hindamisaruande kättesaamist, koostab ja rakendab abinõude plaani.
- 4.5. Haigekassa võimaldab Tervishoiuteenuse osutajal avaldada arvamust auditi hindamiskriteeriumite ja vastavushindamise tulemuste kohta ning annab tervishoiuteenuse osutajale abinõude plaani täitmise kohta tagasisidet.
- 4.6. Üldhooldekodus osutatava õendusteenuse täpsem kirjeldus on toodud lisa 2.

5. Tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks dokumentide esitamine

- 5.1. Tervishoiuteenuse osutaja esitab kord kuus hiljemalt 7. kuupäevaks arve kuu esimese kuupäeva seisuga üldhooldekoduga hooldusteenuse osutamiseks lepingulises suhtes olevate isikute kohta tegevuskohtade (nimetatud lisas 5) kaupa. Arve esitatakse *raviarvete alusel läbi TTO poolt kasutuses oleva tehnilise lahenduse*, lähtudes arve esitamise ajal kehtivast tervishoiuteenuste loetelus toodud teenuse „Õendusteenus väljaspool kodu osutataval üldhooldusteenusel“ piirhinnast.
- 5.2. Haigekassa teeb väljamakse Tervishoiuteenuse osutajale punktis 5.1. nimetatud arve alusel 14 kalendripäeva jooksul arve esitamisest.
- 5.3. Tervishoiuteenuse osutaja koostab kalendrikuus isikule osutatud õendusteenuse kohta isikupõhise raviarve hiljemalt teenuse osutamisele järgneva kuu 7. kuupäevaks.
- 5.4. Isikupõhisele raviarvele märgitakse kuupäeva kaupa lisas 4 toodud tegevused ja teenuse osutamise korrad.
- 5.5. Raviarved peavad vastama RaKS § 32 alusel sotsiaalministri määrusega kehtestatud nõuetele. Raviarvete numereerimise korra kehtestab Tervishoiuteenuse osutaja. Raviarve numbriga kombinatsiooni unikaalsus peab olema tagatud vähemalt 3 kalendriaasta jooksul.

6. Raviarvete ja muude andmete elektrooniline edastamine

- 6.1. Tervishoiuteenuse osutaja edastab Haigekassale raviarved, järgides nõutud andmete koosseisu, struktuuri ja edastamise korda. Lepingus kokkulepitud elektrooniliselt edastatavad andmed edastab Tervishoiuteenuse osutaja lepingus kokkulepitud tingimustel ja korras.
- 6.2. Haigekassa kodulehel on avaldatud Haigekassaga elektrooniliseks andmevahetuseks vajalike andmete edastamise juhendid ja formaadid.
- 6.3. Haigekassa tagab pideva raviarvete ja muude lepingus kokkulepitud andmete elektroonilise edastamise võimaluse ning kõrvaldab mõistliku aja jooksul Haigekassast tingitud rikked.
- 6.4. Tervishoiuteenuse osutaja täidab andmevahetusel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse EL 2016/679 füüsilise isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus), isikuandmete kaitse seaduse ja avaliku teabe seaduse sätteid.
- 6.5. Haigekassal on õigus töödelda Tervishoiuteenuse osutaja elektrooniliselt saadetud raviarvete andmeid seadusega sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja ülesannete täitmiseks.
- 6.6. Haigekassa tagab elektrooniliselt edastatud raviarvete andmete turvalisuse ning nendes sisalduvate eriliigiliste ja muude isikuandmete saladuse hoidmise.
- 6.7. Pooled ei vastuta sideliinide häiretest, elektrikatkestustest jms tulenevate tagajärgede eest, kui need on tingitud Pooltest mitteolenevatest põhjustest.
- 6.8. Tervishoiuteenuse osutaja tagab, et ligipääs elektroonilistele keskkondadele, mille kaudu edastatakse andmeid Haigekassale, on ainult selleks õigustatud isikutel.
- 6.9. Haigekassa teavitab Tervishoiuteenuse osutajat õigusaktide muudatustest tingitud raviarvete või muude andmete elektroonilises edastamises tehtavatest muudatustest sellise arvestusega, et oleks tagatud andmete häireteta edastamine. Haigekassa algatusel tehtavatest muudatustest teavitab Haigekassa kirjalikult Tervishoiuteenuse osutajat vähemalt 60 kalendripäeva enne muudatuse tegemist.

7. Tasu maksmise kohustuse ülevõtmisest keeldumine

- 7.1. Haigekassa keeldub Tervishoiuteenuse osutaja poolt isikule osutatud teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmisest või nõuab sisse Haigekassale tekitatud kahju, kui:

- 7.1.1. teenus on tegelikult osutamata või teenuse osutamises ei ole lepingus kokku lepitud;
  - 7.1.2. teenus on osutatud allpool õendusteenuse üldist taset lepingu punkti 4.1.1 tähenduses;
  - 7.1.3. teenuse osutamisel on rikutud isiku õigusi või teenuse osutanud ja raviarve koostanud tervishoiutöötaja kohta puuduvad punktis 8.1. nimetatud andmed;
  - 7.1.4. Tervishoiuteenuse osutaja ei esita Haigekassale tema nõudmisel teenuse osutamise kohta teenuse osutamist tõendavaid dokumente või need ei ole vormistatud nõuetekohaselt;
  - 7.1.5. Tervishoiuteenuse osutaja on teenuse osutamisel rikkunud RaKS-s, tervishoiuteenuse korraldamise seaduses või teistes õigusaktides sätestatud või lepingus kokkulepitud tingimusi.
- 7.2. Haigekassa kohustub teavitama Tervishoiuteenuse osutajat tasu maksmise kohustuse ülevõtmisest keeldumisest 20 päeva jooksul arvates nõuetekohaselt esitatud dokumentide kättesaamisest.

8. Tervishoiutöötajad, kelle osutatud teenuse eest haigekassa võtab üle tasu maksmise kohustuse

- 8.1. Tervishoiuteenuse osutaja juures töötavad tervishoiutöötajad peavad olema registreeritud tervishoiutöötajate riiklikus registris. Tervishoiuteenuse osutaja on kohustatud teatama muutustest tervishoiutöötajate koosseisus kooskõlas majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 30 lõikega 2 Terviseametile.
- 8.2. Kui Tervishoiuteenuse osutaja ei ole esitanud teenust osutava tervishoiutöötaja andmeid tervishoiutöötajate riiklikule registrile punktis 8.1 nimetatud korras, ei võta Haigekassa üle selle tervishoiutöötaja poolt kindlustatud isikule osutatud teenuse eest tasu maksmise kohustust.

9. Konfidentsiaalsuse tagamine

- 9.1. Pooled tagavad töödeldavate isikuandmete, sealhulgas eriliigiliste isikuandmete konfidentsiaalsuse, vältimaks andmete ebaseaduslikku ja mittesihipärast kasutamist.
- 9.2. Pooled kohustuvad hoidma saladuses ning mitte edastama kolmandatele isikutele andmeid, mis on teatavaks saanud lepingulisi kohustusi täites, välja arvatud seaduses sätestatud juhul.
- 9.3. Pooled tagavad, et töödeldavaid isikuandmeid ei kasutata muuks kui seadusega sätestatud eesmärgil.
- 9.4. Pooled rakendavad organisatsioonilisi ja tehnilisi abinõusid töödeldavate isikuandmete kaitseks juhusliku või tahtliku rikkumise või hävimise, samuti omavolilise töötlemise eest.
- 9.5. Kui Pool rikub isikuandmete töötlemise nõudeid, vastutab ta rikkumise eest õigusaktidega sätestatud korras.

10. Kahju hüvitamine ja vastutus lepingu rikkumise korral

- 10.1. Tervishoiuteenuse osutaja hüvitab Haigekassale kahju hüvitamise nõude esitamisel:
  - 10.1.1. allpool õendusteenuse üldist taset osutatud teenuse, samuti sellise teenuse tagajärjel isikul tekkinud tüsistuse ravi maksumuse;
  - 10.1.2. Haigekassa poolt alusetult üle võetud tasu maksmise kohustuse täitmisena saadu.
- 10.2. Haigekassal on õigus punktis 10.1. nimetatud juhtudel ebaõigesti või põhjendamatult välja makstud summa osas esitada Tervishoiuteenuse osutajale kahju hüvitamise nõue ja pidada summa kinni järgmiste perioodide väljamaksetest, kui Tervishoiuteenuse osutaja ei ole nõudeavalduses märgitud tähtaja jooksul esitanud nõudele põhjendatud vastuväiteid.

- 10.3. Tervishoiuteenuse osutaja tasub Haigekassale leppetrahvi kuni 5% rikkumise tuvastamise kalendriaastaks kokkulepitud Haigekassa poolt ülevõetavate rahaliste kohustuste kogusummast järgmistel juhtudel:
  - 10.3.1. punktis 10.1 sätestatud põhjustel;
  - 10.3.2. Tervishoiuteenuse osutaja on põhjendamatult ja õigusvastaselt jätnud isikule osutamata teenuse lepingus kokku lepitud tingimustel;
  - 10.3.3. Tervishoiuteenuse osutaja ei ole võimeline kokkulepitud teenust osutama Tervishoiuteenuse osutajast tingitud põhjustel. Tervishoiuteenuse osutajast tingitud põhjusteks võivad olla õigusaktides ettenähtud varustuse või vajaliku personali puudumine või muud lepingu täitmist takistavad asjaolud;
  - 10.3.4. RaKS, tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja ravimiseaduse ning nimetatud seaduste alusel kehtestatud õigusaktide või lepingus kokkulepitud tingimuste korduval rikkumisel, kui rikkumine on toimunud isikule teenuse osutamise käigus ja teenuse eest maksmise kohustuse on Haigekassa üle võtnud või kui rikkumisega tekitati isikule või Haigekassale olulist kahju;
  - 10.3.5. kui teenuse osutaja on korduvalt väljastanud Haigekassale ebaõiget või eksitavat teavet isiku tervise seisundi, vajalike teenuste ning muude oluliste asjaolude kohta.
- 10.4. Haigekassa maksab arve tasumisega viivitamise korral viivist tasumata arve summast 0,05% iga viivitatud päeva eest.
- 10.5. Haigekassa hüvitab Tervishoiuteenuse osutajale kontrollimiseks võetud tervishoiuteenuse osutamist tõendavate dokumentide kadumisest tervishoiuteenuse osutajale tekkinud kahju.
- 10.6. Haigekassa tasub Tervishoiuteenuse osutajale leppetrahvi kuni 5% rikkumise tuvastamise kalendriaastaks kokkulepitud Haigekassa poolt ülevõetavate rahaliste kohustuste kogusummast järgmistel juhtudel:
  - 10.6.1. punktis 10.5 sätestatud põhjustel;
  - 10.6.2. Tervishoiuteenuse osutajalt isikule osutatud teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmisest põhjendamatult keeldumise korral.
- 10.7. Leppetrahvi tasumine ei vabasta lepingut rikkunud poolt rikitud kohustuse täitmisest, samuti kohustusest kõrvaldada lepingu rikkumise tagajärjed. Leppetrahvi tasumine ei võta teiselt poolt õigust lepingu selle rikkumise tõttu lõpetada. Lepingut rikkunud pool kohustub lisaks leppetrahvi tasumisele hüvitama ka kogu teisele poolele lepingu rikkumise tagajärjel tekkinud kahju.
- 10.8. Pool kaotab õiguse leppetrahvi nõuda, kui ta ei teata kohustust rikkunud poolele leppetrahvi nõude esitamise soovist 30 päeva jooksul pärast leppetrahvi nõude esitamise aluseks oleva rikkumise tuvastamist. Pool ei pea teates märkima nõutava leppetrahvi suurust. Teade loetakse tähtaegselt esitatuks ka juhul, kui pool teatab tähtaja jooksul teisele poolele lepingu rikkumisest ning avaldab, et jätab endale tulenevalt lepingu rikkumisest õiguse leppetrahvi nõude esitamiseks.
- 10.9. Juhul, kui kohustust rikkunud pool on kohustuse rikkumisest teadlik või peab sellest teadlik olema, ei hakka punktis 10.8 nimetatud tähtaeg kulgema enne kui kohustust rikkunud pool on teisele poolele lepingu rikkumisest kirjalikus vormis teatanud.

11. Muud tingimused ravikindlustusraha efektiivseks ja otstarbekaks kasutamiseks

- 11.1. Haigekassal on õigus kontrollida Tervishoiuteenuse osutaja poolt alates lepingu sõlmimisest osutatud teenuste põhjendatust ja õigsust ning esitada nõue Haigekassale tekitatud kahju hüvitamiseks.
- 11.2. Haigekassal on õigus nõuda Tervishoiuteenuse osutajalt punktis 11.1. nimetatud asjaolude kontrollimisega seotud dokumentide esitamist ning vajadusel dokumentide või nende koopiate kaasa andmist Haigekassa esindajale kuni kolmekümneks

- kalendripäevaks, võttes vastutuse dokumentides sisalduva teabe konfidentsiaalsuse tagamise ja dokumentide säilimise eest. Kaasavõetud dokumentide kohta koostatakse loetelu, millele kirjutavad alla teenuse osutaja ja haigekassa esindaja;
- 11.3. Punktis 11.1. nimetatud kontrollimise aja lebib Haigekassa Tervishoiuteenuse osutajaga kokku vähemalt 14 päeva enne kontrollimisele asumist.
  - 11.4. Tervishoiuteenuse osutaja tegevuse peale kirjalikult Haigekassale esitatud kaebuse korral isikule teenuse osutamisest tulenevate asjaolude kontrollimiseks esitab Tervishoiuteenuse osutaja Haigekassale dokumendid nõude saamisele järgneva tööpäeva jooksul.
  - 11.5. Juhul, kui Tervishoiuteenuse osutaja ei ole ise väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse pakkuja, on Haigekassal õigus üldhooldusteenuse pakkujalt küsida teavet üldhooldekodus olevate isikute arvu ja tagasisidet Tervishoiuteenuse osutaja pakutud õendusteenuse kohta.
  - 11.6. Pooltel on keelatud lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste üleandmine kolmandatele isikutele teise poole kirjaliku nõusolekuta.

12. Lepingu muutmine, peatumine ja lõpetamine

- 12.1. Lepingut muudetakse poolte kirjalikul kokkuleppel.
- 12.2. Kui kalendriaasta jooksul muutub üldhooldusteenuse pakkuja tegevusloal maksimaalne voodite arv või lisandub või väheneb tegevuskohtade arv, kus Tervishoiuteenuse osutaja õendusteenust osutab, taotleb Tervishoiuteenuse osutaja lepingu muutmist esimesel võimalusel.
- 12.3. Pooltel on kohustus taotleda lepingu muutmist ravikindlustusraha otstarbeka ja efektiivse kasutamise eesmärgil, võttes arvesse teenuse osutajate ühinemise, jagunemise või ümberkujundamisega tekkinud muudatusi töökorralduses või teenuse kvaliteedis.
- 12.4. Haigekassal on õigus algatada lepingu muutmine, kui teenuse sisust lähtub vajadus lepingu ning vastavate lisade muutmiseks.
- 12.5. Haigekassal on õigus leping mõistliku etteteatamise tähtaga üles öelda, kui:
  - 12.5.1. kui Tervishoiuteenuse osutaja kaotab õiguse teenuse osutamiseks;
  - 12.5.2. kui Haigekassale esitatakse kirjalik üldhooldusteenuse pakkuja ja Tervishoiuteenuse osutaja koostöökokkuleppe lõpetamise teade.
- 12.6. Haigekassa peatab lepingu täitmise, kui Tervishoiuteenuse osutaja ei asu lepingus kokkulepitud teenust osutama 30 päeva jooksul lepingu sõlmimisest arvates. Kui Tervishoiuteenuse osutaja ei asu teenust osutama ka pärast Haigekassalt asjakohase kirjaliku teate saamist, võib Haigekassa lepingust taganeda.
- 12.7. Lisaks seaduses sätestatud alustele loetakse lepingu tähenduses oluliseks lepingu rikkumiseks lepingu mistahes punktis nimetatud kohustuse korduvat rikkumist lepingu kehtivuse ajal, samuti lepingust tuleneva mistahes kohustuse rikkumist, mida Tervishoiuteenuse osutaja ei lõpeta või mille tagajärgi ta ei kõrvalda talle selleks antud tähtaja jooksul.
- 12.8. Kirjalik teade koos põhjendusega lepingu peatamise kohta saadetakse teisele poolele vähemalt 30 päeva enne lepingu peatamist.
- 12.9. Lepingu ülesütlemise korral saadetakse ülesütlemise teade teisele poolele vähemalt 60 päeva ette.
- 12.10. Pooled vabanevad vastutusest lepingu osalise või täieliku täitmata jätmise eest, kui lepingu mittetäitmine on tingitud vääramatust jõust, mis tekkis pärast lepingu sõlmimist erakorraliste sündmuste tagajärjel ja mida pooled ei võinud ette näha ega mõistlike tegevustega vältida. Vääramatu jõu all mõistetakse sündmusi, mida pooled ei saa mõjutada ja mille tekkimise eest nad ei vastuta.

- 12.11. Kui lepinguliste kohustuste osaline või täielik täitmata jätmine või hilinemine põhineb vääramatul jõul, loetakse kohustuste täitmise tähtaeg pikenevaks takistuse kehtivuse aja võrra.
- 12.12. Pool peab teisele poolele viivitamatult kirjalikult teatama nii vääramatust jõust kui ka selle lõppemisest. Vääramatu jõu kohta käivaid sätteid ei rakendata ajavahemiku kohta, mil pool teadis vääramatu jõu olemasolust või selle lõppemisest, kuid jättis teisele poolele antud asjaolust teatamata.
- 12.13. Kui lepingust tulenevate kohustuste täitmine vääramatu jõu asjaoludel osutub võimatuks enam kui 90 päeva vältel, on pooltel õigus, teist poolt sellest kirjalikult informeerides, leping üles öelda, ilma et kummalgi poolel oleks õigust nõuda teiselt poolelt sellest tuleneva kahju hüvitamist.